

עפ"ג 69797/03/18 - פארס עקרמאוי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 69797-03-18 פארס עקרמאוי נ' מדינת ישראל

לפני כב' השופטים: י' נועם - סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל

פארס עקרמאוי
על-ידי ב"כ עו"ד איליא שאער

המערער

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד
המשיבה

פסק דין

סגן-הנשיא י' נועם:

1. לפנינו ערעור על גזר-דינו של בית-המשפט השלום בירושלים (השופט י' שמעוני), בת"פ 17560-10-16. בהכרעת-דין שניתנה על-יסוד הודאתו של המערער, הורשע המערער בעבירות שלהלן: גניבת רכב - לפי סעיף 413(ב)(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; נהיגה ללא רישיון - לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961; ונהיגה ללא ביטוח - לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התשל"ה-1970. דינו של המערער נגזר ביום 21.2.18 כדלהלן: מאסר בפועל למשך תשעה חודשים (בניכוי ימי מעצר); מאסר על-תנאי של ששה חודשים שלא יעבור בתוך שלוש שנים מיום השחרור מהמאסר עבירת גניבת רכב שבה הורשע; מאסר על-תנאי של שלושה חודשים, שלא יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו מהכלא, עבירות שבהן הורשע לפי פקודת התעבורה ופקודת ביטוח רכב מנועי; קנס בסך 3,000 ש"ח, או 60 ימי מאסר תמורתו (בעשרה תשלומים שווים ורצופים); פסילה בפועל מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים מיום השחרור מהמאסר; וכן פסילה על-תנאי מלהחזיר רישיון נהיגה במשך תשעה חודשים, אם יעבור בתוך שנתיים מיום השחרור מהכלא אחת מן העבירות שבהן הורשע.

2. הודאתו של המערער ניתנה בגדרו של הסדר טיעון, שבמסגרתו תוקן כתב-האישום. הסדר הטיעון לא חל על העונש, אך בטרם פרשת גזר-הדין הוזמנו, לבקשת ההגנה, הן תסקיר משירות המבחן והן חוות-דעת מהממונה על עבודות השירות.

3. להלן עובדות כתב-האישום המתוקן, העומדות ביסוד הכרעת-הדין המרשיעה. ביום 10.10.16 בשעות הצהריים הגיע המערער לחניון כלי רכב ברחוב הנביאים בירושלים, והציג עצמו, בהתנהגותו, כבעלים של רכב מסוג "קיה פיקנטו" שחנה בחניון. הוא נכנס לרכב, התניע אותו באמצעות מפתח שהיה בתוכו, תוך הסתייעות בקוד הסודי שהיה רשום על פתק ברכב, וגנב את הרכב מתוך כוונה למכור אותו באזור יהודה ושומרון. המערער נתפס שעה קלה לאחר מכן, בסמוך ל"כיכר אדם", באזור קו התפר, כאשר ניידת נסעה אחרי הרכב והשוטרים סימנו לו לעצור, באמצעות סירנה וכריזה. המערער, שהבחין בניידת, ביצע "פניית פרסה" במהירות גבוהה וסיכן רכבים על הכביש. בעת מעצרו הוא אף פגע עם הרכב בניידת, וגרם לה לנזק קל. בעובדות האמורות, שעמדו ביסוד כתב-האישום המתוקן, הודה המערער; ואולם, מהוראות החיקוק נמחקה העבירה של נהיגה בפזיזות, שנכללה בכתב האישום המקורי, והוא הורשע, כאמור, בעבירות של גניבת רכב, נהיגה ללא רישיון ונהיגה ללא ביטוח.

4. בתסקיר שירות המבחן שהוגש לבית-משפט קמא נסקרו נסיבותיו האישיות של המערער. מהתסקיר עולה, כי המערער, שהוא בן למשפחה המונה חמש נפשות, סיים עשר שנות לימוד, וכי שנות לימודיו התאפיינו בחוסר יציבות ובחוסר מוטיבציה ורצון ללמוד. הוא אף התקשה לגלות יציבות בעבודה. בשיחתו עם קצינת המבחן התייחס המערער, בין-השאר, לפרידה מבת זוגו בשש השנים האחרונות, לאחר קשר שידע עליות ומורדות ויצר מתיחות בינו לבין משפחתו. קצינת המבחן התרשמה, כי העבירות הנדונות בוצעו על-רקע קווי אישיות בלתי מעובדים של המערער, סף תסכול נמוך, נטייה לאימפולסיביות, קשיים שנתגלעו בינו לבין בת זוגו והיעדר תמיכה מהסביבה. בכך ראתה קצינת המבחן סיכון להישנות התנהגות עבריינית. מנגד, ציינה קצינת המבחן, כי המערער מביע רצון לשינוי התנהגותו ולניהול אורח חיים נורמטיבי, וסברה כי לאור גילו הצעיר, משאלות אלו מצביעות על גורמי סיכוי לשיקום. לאור האמור, המליצה קצינת המבחן על הטלת מאסר בעבודות שירות, וציינה כי הטלת מאסר של ממש עלולה להביא לרגרסיה במצבו של המערער.

5. בגזר-דינו התייחס בית-משפט קמא לערכים המוגנים שביסוד העבירות; לנסיבות ביצוע גניבת הרכב, שאמנם נעשתה ללא תכנון מוקדם, אך מנגד כללה מנוסה משוטרים שגרמה לסיכון - הן של המשתמשים בדרך והן של המערער עצמו, סיכון שאף התממש בגרימת הנזק לניידת; וכן למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של גניבת רכב, המצביעה על מנעד רחב של עונשים, החל ממאסר בעבודות שירות ועד לעונשי מאסר ממושכים. בית-משפט קמא קבע, כי מתחם

הענישה ההולם בנסיבות המקרה דנן, כולל רכיב של מאסר בפועל, הנע בין תשעה חודשים לבין שמונה-עשר חודשים. בכל הנוגע לעונש המתאים, התחשב בית-משפט קמא בהודאתו של המערער, בגילו הצעיר, בחרטה שהביע על מעשיו, וכן בנסיבותיו האישיות שתוארו הן על-ידי שירות המבחן והן על-ידי בא-כוחו. מנגד, הביא בית-משפט בחשבון את העובדה שלחובתו של המערער הרשעה בעבירת זיוף, ואת הערכת שירות המבחן כי הלה סיגל לעצמו דפוסי התנהגות עבריינית על-רקע קווי אישיות בלתי מעובדים, סף תסכול נמוך ונטייה לאימפולסיביות. לאור האמור, מצא בית-משפט קמא להעמיד את עונשו של המערער ברף התחתון של מתחם הענישה ההולם, וגזר את דינו כמפורט לעיל.

6. בהודעת הערעור מלין המערער על חומרת העונש, בזיקה לרכיב המאסר בפועל. ב"כ המערער מבקש, כי חלף המאסר בפועל לתקופה של תשעה חודשים, יושת על המערער מאסר בעבודות שירות לתקופה של ששה חודשים, כמומלץ על-ידי שירות המבחן. בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירה, מדגיש ב"כ המערער, כי מדובר בעבירה ראשונה של המערער בתחום הרכוש, וכי נסיבותיה אינן מן החמורות, שכן אין מדובר במעשה שתוכנן מראש, וגניבת הרכב נעשתה שלא באמצעות כלי פריצה, אלא באמצעות מפתח הרכב שהושאר בחניון. הוא גורס, כי לנוכח נסיבות ביצוע העבירות, ומדיניות הענישה הנוהגת, הכוללת אף הטלת מאסרים בעבודות שירות, היה מקום להסתפק במאסר בעבודות שירות; בפרט - לנוכח הודאתו של המערער, גילו הצעיר, נסיבותיו האישיות, ותפקודו הנורמטיבי של המערער מאז האירועים, עת השתלב בעבודה ולא ביצע עבירות נוספות.

7. ב"כ המשיבה גורסת, כי לא קמה עילה להתערבות ערכאת הערעור בגזר-דינה של הערכאה הדיונית. היא מוסיפה ומציינת, כי המערער ביצע את העבירות ביום 10.10.16, ארבעה ימים בלבד לאחר שהתקיימה בעניינו ישיבת הקראה בת"פ 54308-05-16, שבו הורשע בסופו של יום בעבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר, שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל דבר וניסיון לקבל דבר במרמה, אשר בעטיין נגזר דינו ביום 21.2.17 למאסר בפועל לתקופה של חודש וחצי.

8. יצוין, כי הערעור הוגש ביום 30.3.18, אך הדיונים שנקבעו בו נדחו מעת לעת, מטעמים אישיים הנוגעים הן לב"כ המערער והן למערער עצמו. הטענות בערעור נשמעו ביום 18.2.19.

9. כלל הוא, כי ערכאת ערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר-הדין של הערכאה הדיונית; וכי התערבותה בעונשים שנגזרו על-ידי הערכאה הדיונית שמורה למקרים חריגים בלבד שבהם נפלה טעות מהותית, או שהעונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה (ע"פ 2422/15 איתן סרור נ' מדינת ישראל

((7.11.16)).

10. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה, כי לא קמה עילה להתערב בגזר-דינו המפורט והמנומק של בית-משפט קמא, וכי דין הערעור להידחות.

באשר למתחם הענישה, הרי שכפי שצוין בגזר-דינו של בית-משפט קמא, וכפי שעולה מהאסמכתאות שהציגו הצדדים, מנעד הענישה בעבירות של גניבת רכב הוא רחב, וכל מקרה נדון לפי נסיבותיו. בענייננו, לא מצאנו מקום להתערב בהחלטת בית-משפט קמא בעניין מתחם הענישה ההולם, שכאמור הרף התחתון שבו כולל מאסר בפועל של ממש; וזאת, בפרט, לנוכח נסיבות ביצוע העבירות. אמנם מדובר בגניבת רכב שלא תוכננה מראש, אשר לא כללה "פריצה אלימה" לרכב. ואולם, מדובר בגניבת רכב מתוחכמת, כאשר המערער הציג עצמו בחניון כבעל הרכב, וגנב את הרכב אגב נסיעה בו לכיוון אזור יהודה ושומרון, מתוך כוונה למכור שם את הרכב הגנוב. הנסיבות חמורות גם בשל העובדה שהמערער נהג ברכב ללא רישיון וללא ביטוח, וזאת תוך יצירת סיכון לו ולמשתמשים ברכב, כמפורט בעובדות כתב-האישום המתוקן, למרות שמכתב האישום המתוקן נמחקה הוראת החיקוק של נהיגה בפזיזות. בעניין העונש המתאים בתוך המתחם, הרי שבית-משפט קמא הטיל בסופו של יום עונש ברף התחתון של המתחם, זאת לנוכח הודאתו של המערער, גילו הצעיר ונסיבותיו האישיות. בצד זאת יודגש, כי יש לזקוף לחובת המערער את דפוסי אישיותו שעמדו ביסוד ביצוע העבירות, כמפורט בתסקיר שירות המבחן; את העבירות הקודמות, של זיוף מסמך, שימוש במסמך מזויף וניסיון לקבל דבר במרמה; ואת העובדה שאת העבירות הנדונות ביצע המערער תוך כדי ניהול משפטו בגין העבירות הקודמות.

דין הערעור להידחות, שכן רכיב המאסר בפועל שהושת על המערער הנו ראוי והולם בנסיבות העניין; ומכל מקום - לא נפלה טעות מהותית בגזר-הדין המקימה עילה להתערבות ערכאת הערעור בגזר-הדין.

11. על-יסוד האמור לעיל, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי המאסר בפועל ביום 7.4.19 בשעה 9:30 בבית-המעצר "ניצן" שבמתחם כלא "איילון".

12. מזכירות בית-המשפט תודיע טלפונית לבאי-כוח הצדדים על מתן פסק-הדין; ותמציא להם עותקים ממנו. בנוסף, תשלח המזכירות עותקים מפסק-הדין לשירות המבחן, לממונה על עבודות השירות ולשירות בתי הסוהר.

ניתן היום, ט"ו באדר א' התשע"ט, 20 פברואר 2019, בהיעדר הצדדים (על-פי הסכמתם).

אלי אברבנאל, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

יורם נועם, סגן נשיא